

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
to'garak rahbari

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yili uchun

“YOG‘OCH O‘YMAKORLIGI USTASI”

TO‘GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
16.							

17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

***Maktabdan kasb va tilni bilib chiqqan bola jamiyatimizning katta yutug‘i,
bilmagani muammo.***

Shavkat Mirziyoyev.

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Yog‘och o‘ymakorligi ustasi” nomli
to‘garagining
ISH REJASI**

No	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Mehnat jarayonini tashkil etishda texnika va texnologiyalarning o‘rni va roli	1		
2.	Yog‘och xomashyolarni o‘ymakorlik ishlariga tayyorlash jarayoni	1		
3.	Yog‘och o‘ymakorligida «Pargori» usuli.	1		
4.	Yog‘och o‘ymakorligida «Bag‘dodi» usuli	1		
5.	Yog‘ochga o‘yib gul solish.	1		
6.	Yog‘ochga o‘yib gul solish.	1		
7.	Yog‘och o‘ymakorligida ishlatiladigan naqsh uslublari	1		
8.	«Barg» o‘simliksimon naqsh uslubi	1		
9.	«Gul» o‘simliksimon naqsh uslubi	1		
10.	«Shukufta» o‘simliksimon naqsh uslubi	1		
11.	«Bofta» shakli va «Marg‘ula» qo‘sh chiziqli gajak, o‘simliksimon naqsh uslubi	1		
12.	«Band» novda naqshlardagi o‘simlik va daraxt novdasi uslubi	1		
13.	O‘simliksimon naqsh uslublarini chizish tartibi	1		
14.	O‘ymakorligida ishlatiladigan iskanalar	1		
15.	Binolarni bezashda qo‘llaniladigan bezak turlari	1		
16.	Xontaxtalar va ularga mos naqshlar tanlash	1		
17.	Toshkent yog‘och o‘ymakorlik maktabi	1		
18.	Xiva yog‘och o‘ymakorligi maktabi	1		
19.	Qo‘qon va Farg‘ona yog‘och o‘ymakorligi maktabi	1		
20.	Yog‘och o‘ymakorligida ishlatiladigan o‘lchov asboblari	1		
21.	Yog‘och o‘ymakorligi usullari	1		
22.	Yog‘och o‘ymakorligida ishlatiladigan yelimlar	1		
23.	Zanjira naqsh kompozitsiyasi tuzish va o‘yish	1		
24.	Me‘moriy obidalar, zamonaviy inshootlar, muzeylar va xalq ustalari ijodxonalariga sayohat	1		
25.	O‘ymakorlikka oid naqsh elementlari	1		
26.	O‘ymakorlikka oid naqsh elementlarini chizish.	1		
27.	Oddiy pargori naqsh namunalarini chizish	1		
28.	Oddiy islami naqsh namunalarini chizish	1		
29.	Zamonaviy inshootlar va ulardagi yo‘och o‘ymakorligi	1		
30.	Oddiy birikmalar	1		
31.	Yasash, unga naqsh kompozitsiyasi tuzish, o‘yish va pardoqlash.	1		
32.	Murakkab birikmalar	1		
33.	Buyum zaminini chakichlash texnologiyasi	1		
34.	Buyumni loqlash texnologiyasi	1		

Mavzu: Mehnat jarayonini tashkil etishda texnika va texnologiyalarning o‘rni va roli

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, me‘morchilik san‘ati va u bilan chambarchas bog‘liq xalq amaliy san‘ati, xususan naqqoshlik, o‘ymakorlik, ganchkorlik, kandakorlik kabi sohalaridagi ijod namunalarini o‘rgatish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, naqqoshlik, o‘ymakorlik kasbida yuqori bilimli bo‘lishni, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, kim epchil-u, kim chaqqon”, ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: Naqsh chizish uchun oq qog‘oz, yumshoq qora qalam, chizg‘ich va o‘chirg‘ich, guash, akvarel, moy bo‘yoqlar, suv idish va ranglarni qorish uchun idishchalar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyg‘a vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Mamlakatimizda xalq hunarmandchiligi qadimdan rivojlangan bo‘lib, yog‘ochga ishlov beruvchi hunarmandlar duradgorlar, naqqoshlar, ganchkorlar, yog‘och o‘ymakorlar deb atalgan bo‘lsalar, metallga qizdirib ishlov beruvchi hunarmandlar temirchilar, sovuq holda ishlov beruvchi hunarmandlar chilangarlar deb atalgan. Xalq hunarmandchiligi har bir xalqning, tarixiy rivojlanishi, milliy qadriyatlarini ifodalaydigan soha bo‘lib, uning ma‘naviy, moddiy va madaniy merosi hisoblanadi. Bugungi kunda ish qurollarining takomillashishi, yangidan yangi moslama va mexanizmlarning ixtiro etilishi tufayli qo‘l mehnatini yengillash tiradigan, mehnat unumini oshirish imkonini beradigan mashinalar yaratildi. Mashinasozlik sanoati va uning barcha tarmoqlarini taraqqiy etishi, ishlab chiqarishning mexanizatsiyalashtirilishi va avtomatlashtirilishi yog‘och va metallga ishlov berish sohasidagi ishlarning takomillashishiga va tarmoqlanishiga katta ta‘sir ko‘rsatdi.

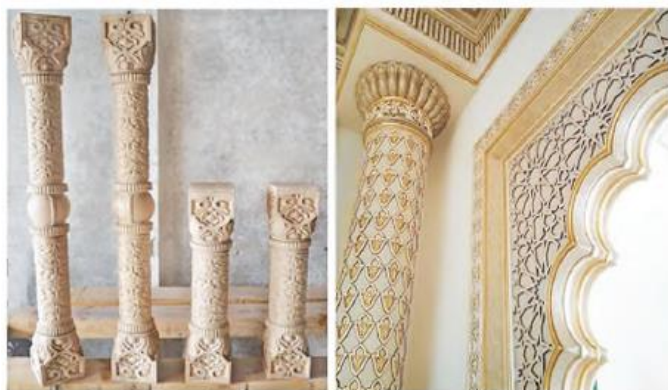
Mehnat jarayonini tashkil etish – mahsulot ishlab chiqarishda ishlarni belgilangan tartib-qoidalar va xavfsizlik texnikasi hamda sanitariya-gigiyena talablari asosida olib borishdan iborat.

Texnika so‘zi yunoncha “*techne*” – san‘at, ustalik, mahorat kabi ma‘nolarni anglatadi.

Kengroq ma‘noda oladigan bo‘lsak:

– texnika biror ishni mohirlik bilan bajara olish ko‘nikmasini egallaganlik;

– insonning aqliy va jismoniy mehnat faoliyatida qo‘llaydigan, uning ish faoliyatini osonlashtirishga xizmat qiladigan asbob-uskuna, mexanizm va mashinalar turkumini bildiradi.

1-shakl

Mexanizatsiyalash darajalari

1

Qisman mexanizatsiyalash

– bajaradigan ishlarni mashinalar yoki mexanizmlar yordamida qo‘lda amalga oshirilishi;

2

Murakkab mexanizatsiyalash

– ishchi tomonidan mahsulotni ishlab chiqarish jarayonini mashinalarda bajarilishining boshqarilishi;

3

Avtomatlashtirish

– ishlab chiqarishni mexanizatsiyalashning eng yuqori darajasi bo‘lib, unda malakali ishchi avtomatlashtirilgan mashina va mexanizmlar orqali faqat ishlab chiqarish jarayonini tashkil etadi va boshqaradi.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyg‘a vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlash.

Sana: ___” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Yog‘och xomashyolarni o‘ymakorlik ishlariga tayyorlash jarayoni

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, me‘morchilik san‘ati va u bilan chambarchas bog‘liq xalq amaliy san‘ati, xususan naqqoshlik, o‘ymakorlik, ganchkorlik, kandakorlik kabi sohalaridagi ijod namunalarini o‘rgatish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, naqqoshlik, o‘ymakorlik kasbida yuqori bilimli bo‘lishni, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, kim epchil-u, kim chaqqon”, ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: Naqsh chizish uchun oq qog‘oz, yumshoq qora qalam, chizg‘ich va o‘chirg‘ich, guash, akvarel, moy bo‘yoqlar, suv idish va ranglarni qorish uchun idishchalar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Yog‘och o‘ymakorligi san‘ati ko‘p mehnat talab qiladigan san‘at turlaridan biri. Yog‘ochni o‘ymakorlik ishiga tayyorlashning o‘ziga xos jarayoni mavjud. Uni bilmasdan turib, haqiqiy usta bo‘lish qiyin.

Usta yog‘ochning turini aniqlay olishi, o‘ziga xos xususiyatlarini, uni o‘ymaga tayyorlash texnologiyasini juda yaxshi bilishi kerak. Yog‘och o‘ymakorligida yog‘ochning quyosh nuri ko‘p tushgan tomonidan foydalanadilar. Chunki quyoshga qaragan tomoni zich va pishiq bo‘ladi. Oldingi ustalar yog‘ochni 6 oydan 1 yilgacha suvda, ya‘ni hovuzlarda saqlashgan. Keyin esa u 10—15 yilgacha soyada tabiiy quritilgan.

Iloji boricha, o‘ymakor ustalar yog‘ochni somonga qo‘shib qo‘yib quritishgan, chunki u yog‘och rangiga ta‘sir etib, uni yanada go‘zallashtirgan. Tabiiy quritishning har ikkala turi ham azaldan ota-bobolarimizning quritish uslubi bo‘lgan. Yong‘oq yog‘ochi somonga qo‘shib quritilsa, uning rangi to‘qlashadi.

Yong‘oq yog‘ochi suvda saqlanganda ham to‘q rangga kiradi. Chunki yong‘oq daraxti tarkibida yod moddasi mavjud bo‘lib, u suvda saqlanganda suv bilan reaksiyaga kirishib, qorayadi. Qolgan boshqa yog‘ochlarning rangi suvda saqlanganda ham, quritilganda ham o‘zgarmaydi.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlash.

Sana: ___” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Yog‘och o‘ymakorligida «Pargori» usuli.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, me‘morchilik san‘ati va u bilan chambarchas bog‘liq xalq amaliy san‘ati, xususan naqqoshlik, o‘ymakorlik, ganchkorlik, kandakorlik kabi sohalaridagi ijod namunalarini o‘rgatish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, naqqoshlik, o‘ymakorlik kasbida yuqori bilimli bo‘lishni, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, kim epchil-u, kim chaqqon”, ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: Naqsh chizish uchun oq qog‘oz, yumshoq qora qalam, chizg‘ich va o‘chirg‘ich, guash, akvarel, moy bo‘yoqlar, suv idish va ranglarni qorish uchun idishchalar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

«Pargori» (haklagich yordamida) chizib o‘yilgan naqsh bo‘lib, an‘naviy yog‘och o‘ymakorligi turidir. Bu o‘ymakorlik turini ustalar «o‘ymali pargori» va «o‘yma pargori» deb ham yuritishadi.

«Pargori» murakkab o‘ymakorlik texnikasi bo‘lib, chuqur bilimdonlik hamda mahorat talab qiladi.

«Pargori» o‘yma naqsh quyidagicha bajariladi: yong‘oq, chinor, qayrag‘och, tol yog‘ochlari o‘ymakorlik uchun yaxshi xomashyodir. Tayyorlangan yog‘och yuzasiga qog‘oz yelimlanib, unga rapporti aylana, to‘rtburchak, uchburchak, ko‘pburchak va hokazolardan iborat naqsh namunalari pargor va chizg‘ich yordamida chiziladi.

Keyin asboblarda yordamida o‘yiladi. O‘ymaning chuqurligi 1—1,5 mm gacha bo‘ladi. Naqsh o‘yishda 30—35 ta har xil o‘yuvchi asboblarda ishlatiladi. Masalan, kurakcha, iskana, zamin iskanalar, nov iskana, to‘g‘ri iskana, baliq sirtli iskana, chekma iskana, kovza iskana, egri chiziqli, gurzi va boshqalar.

Naqsh zamini o‘yib bo‘lingandan so‘ng, gurzi bilan chakichlab chiqiladi. Chakich o‘ymani yanada ko‘rimli qiladi. O‘yma ishlari tugallangandan so‘ng ustidan yopishtirilgan qog‘oz olib tashlanadi.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlash.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat 34 soatli "O'ymakorlik" to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

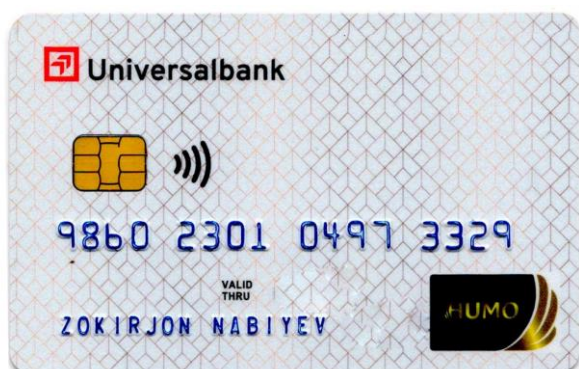
Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.